

EIN KATASTROFA UM GIKT LÆKNIN GEVST

– Tað má ikki henda, at vit verða slept uppá fjall, og at eingin loysn fæst á trupulleikanum um gikt læknin í Føroyum. Vit kenna okkum sera ótrygg, tí okkara limir hava tørv á reguligari læknahjálp, sigur Dávur Glerfoss, sum er næstformaður í Giktafelagnum

EYDNA SKAAL

Um Pero Sore fer, merkir tað fyrri okkum, at vit ongan fastan hava at fara til við okkara sjúku, og at eingin verður at hava eftirlit við okkum. Hetta er ein vánalig støða, og vit kenna okkum slept uppá fjall, sigur Dávur Glerfoss, næstformaður í Giktafelagnum, avgjörður.

Tørv á eftirliti

Hann greiðir frá, at fleiri av giktsjúklingunum hava tørv á neyvum eftirliti, til dømis teir, sum nú fáa lívfrøðiliga heilivágin. Tey mugu ganga til læknan javnan og taka blóðroyndir, fyri at tryggja, at alt er, sum tað skal vera.

– Um vit ikki hava ein fastan giktlækna er skjótt til, at langi bíðilistin, sum nú er minkaður heilt fitt, fer at vaksa aftur. Tað er eisini skjótt til, at tað koma leysir konsulentar og avloysarar av ymsum slagi, sum verða skiftandi. Tað ger, at vit ikki fáa eina góða, kontinuerliga viðgerð, men at tað kanska verður eitt sindur meiri tilvildarligt, vísir Dávur á.

Ein annar møguleiki er, at giktasjúklingarnir mugu til kommunulæknan, men tað er heldur ikki betri enn næstbest, tí hann hevur ikki neyðugu serfrøðina.

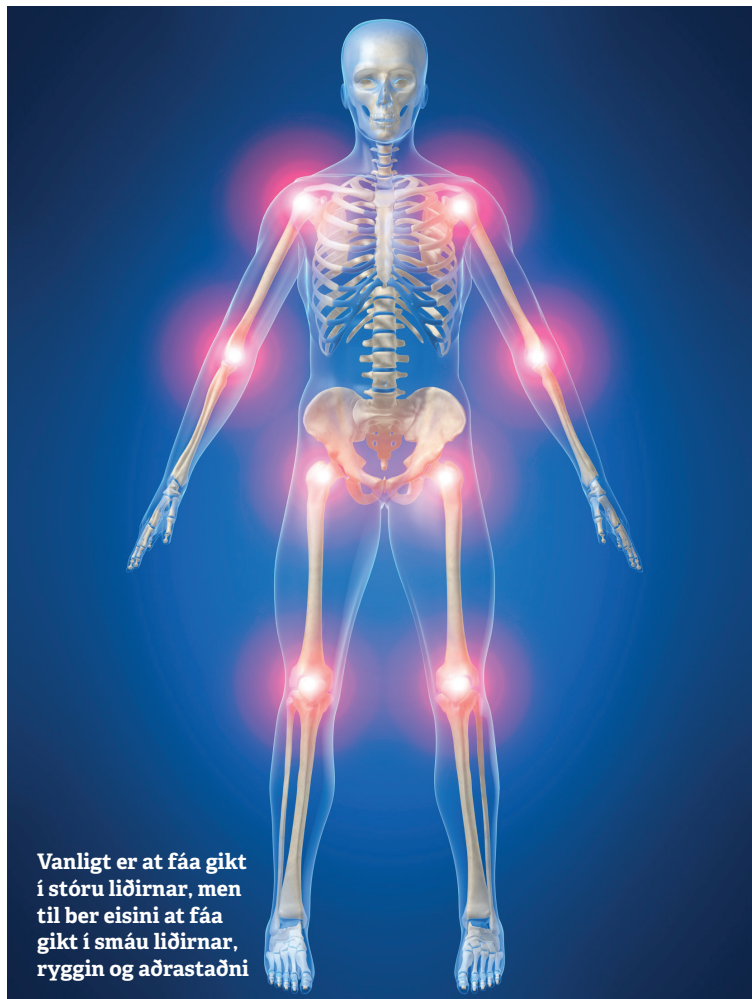
Roynt at fingið fund í lag

Giktafelagið í Føroyum hevur omanfyri 300 limir, og í løtuni eru øll, sum vara av felagnum, sera ørkymlað, nú einastai giktlækni í landinum hevur seinasta arbeiðsdag, og hevur boðað frá, at hann ikki ætlar at mæta til arbeiðis mánadagin.

Dávur Glerfoss vísir á, at flestu konsulentarnir, sum starvast fyri Landssjúkrahúsið, eru danir. Eisini konsulentarnir innan giktaðkið.

– Tað er ein trupulleiki fyri fleiri sjúklingar, at konsulentarnir bara tosa danskt. Fyrr hava tað eisini verið nógvir trupulleikar av, at journalimar hava verið á føroyskum, og at skiftandi konsulentarnir ikki hava skilt, hvat hevur staðið í teimum.

Men enn veit Giktafelagið ikki,

hvat tey skulu vænta sær mánadagin, tá tey eftir øllum at døma mugu vera serlæknan fyruttan.

– Vit hava verið í samband við Heilsumálaráðið og Karsten Hansen og roynt at fingið ein fund í lag, men vit hava einki hoyrt aftur. Vit hava eisini skrivað yvirlýsingar og mótmæli, men vit hava hvørki fingið svar ella viðmerkingar, vísir Dávur Glerfoss á.

Ótryggir sjúklingar

– Vit vita einki um, hvat hendir nú, og tað er sera keðiligt. Vit kenna okkum ótrygg og tað vísir seg vera ringt at fáa nakað at vita. Tað vit vita, vita vit ígjøgnum miðlarnar. Eg eri bangin fyri, at um vit ikki hava ein giktlækna, kann giktøkið setast langt aftur í tíð, og tað má ikki henda, sigur Dávur, sum fegnast um, at stór framgongd hevur verið á økinum seinastu árin.

Tó hava nakrir trupulleikar verið, til dømis hevur arbeiðsbyrðan verið ov stór fyri ein, einsamallan lækna.

Dávur vísir á, at tað nú verður søkt eftir einum giktlækna afturat, men hann undrast á, at man skal biða so leingi, tá trupulleikin hevur verið stórir í langa tíð.

– Og tá ein lækni rýmir undir slíkum umstøðum, kann man spyrja seg sjálvan, um nakar annar tímir at søkja. Tað er problemíð.

Dávur Glerfoss vísir á, at Pero Sore hevur verið ein sera góður og dugnaligur lækni. Hann kennir sjúklingarnar, og hann hevur fingið bíðilistarnar niður frá einum ári til undir tríggjar mánaðir. Tað hevur sera stóran týðning fyri okkum, at vit hava ein lækna, sum kann tryggja okkum góða, støðuga og framhaldandi viðgerð, vísir Dávur á.

Dávur Glerfoss, næstformaður í Giktafelagnum

Sakni heita hylin

– Heiti hylurin hjálpir móti pínu, hann ger, at vit fáa vant, so vit ikki versna og hann tryggjar okkara mobilitet. Vit eru fleiri, sum sakna at hava ein heitan hyl, staðfestir Dávur Glerfoss, næstformaður í Giktafelagnum

Tá tú hevur gikt, er týðningarmikið at halda likamið í gongd og gera venjingar. Men tað kann vera sera pínufult, at til dømis liggja á einum gólvi og venja.

– Vit sakna hylin. Eg var sjálvur ein, sum brúkti hylin nóg, inntil hann varð niðurlagdur. Hylurin tryggjar, at vit fáa vant í vektloysi, og tað ger, at vit ikki fáa eins nógva pínu av venjingunum, sum vit fáa á turrum. Harumframt er hitin linnandi og hjálpir eisini móti pínu, vísir Dávur Glerfoss á.

– Men tað vísir seg sum, at alt nú dettur niðurfyr. Í Suðuroy og í Klaksvík hava tey heitar hyljar. Í Havn tosa tey nóg um rehabilitering, men her er hendir ikki so nóg, og heiti hylurin er fortreytin fyri at rehabiliteringin kann

fungera. Og tað er ikki bara hjá giktsjúklingum, men hjá so sera nógvum øðrum sjúklingabólkum, sigur Dávur.

Hann skilir ikki, at man nú er farin undir at byggja Landssjúkrahúsið út, men at man ikki ætlar at gera ein heitan hyl, sum kann koma so nógvum føroyingum í høvuðsstaðarøkinum til góðar.

– Ein heitur hylur tryggjar, at pínar minskar, at vit ikki versna og at vit enntá kunnu gerast betri fyri kropsliga. Tú kanst koma inn ambulant, venja og fáa tað nógv betri. Hví hetta ikki skal vera ein møguleiki, skilji eg ikki, sigur Dávur Glerfoss.

Tað líkist ongum, at man ætlar at byggja Landssjúkrahúsið út, men at man ikki hevur hugsað um at gera ein hyl.